

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/20/135

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	04.03.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	13.01.2020
Teabevaldaja	Rapla Vallavalitsus address: Viljandi mnt 17, 79511 Rapla e-posti aadress: rapla@rapla.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse käigus on Rapla Vallavalitsus Andmekaitse Inspektsioonile kinnitanud, et on vaide esitajale soovitud dokumendid edastanud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 16.12.2019 Rapla Vallavalitsusele 2 teabenõuet, milles esimeses palus väljastada Xxxxx Xxxxxx (kes esindab Lipa Rock MTÜd), Rapla Vallavalitsuse poolt võetud seletuskiri, mis selgitab ansambel Rutiinile Lipa jaanitulel 2019 aastal esinemise eest tasumata jätmist.

Teises teabenõudes palus vaide esitaja väljastada Rapla Vallavalitsusel kõik kuludokumendid, mis on tõendaksid, et saadud toetust on Lipa Rock MTÜ kasutanud sihtotstarbeliselt ja vastavalt Rapla Vallavalitsuse poolt kehtestatud korrale.

2. 23.12 2019 jättis Rapla Vallavalitsus vaide esitajale teabenõuetes soovitud teabe väljastamata

järgmiste põhjendustega:

Esimese teabenõude osas põhjendusega, et *Rapla Vallavalitsusel ei ole õigust väljastada kolmandate isikute poolt saadud infot, kuna see läheb vastuollu andmekaitse määrusega.*

Teise teabenõude osas selgitati, et *Teil on õigus pöörduda oma palvega revisjonikomisjoni poole, kes võib läbi viia revisjoni projektide menetlemise kohta Rapla vallas ning seejärel esitada teile kokkuvõtte/selgituse revisjoni tulemi kohta. Rapla Vallavalitsus pakub välja võimaluse osapooltel kohtuda vallamajas ja arutada tekkinud olukorda.*

3. Vaide esitaja Rapla Vallavalitsuse põhjendustega ei nõustunud ning esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Palun Teie abi Rapla Vallavalitsusega suhtlemisel. Nimelt on nemad jätnud minu poolt esitatud kahele teabenõudele vastamata. Õigemini saadeti vastus, et nad ei väljasta teabenõuetes küsitud dokumente.

1. Esimene teabenõue: (lisatud ka kirjale)

Soovin Rapla Vallavalitsuselt seletuskirja väljavõtet (koopiat) milles on kirjas miks võlgnik Lipa Rock MTÜ (Xxxxx Xxxxx) on jätnud minule (ansambel Rutiin, Erasik) arve osaliselt tasumata. Nimelt Rapla Vallavalitsusel õnnestus enda valdusse saada minule mitte maksmist põhjendav seletuskiri. Rapla Vallavalitsus kasutas selleks ära oma jõupositiooni kuna oli selle projekti rahastaja, sellega sekkuti kahe äriettevõtte omavahelisse asjaajamisse. Nüüd omakorda Rapla Vallavalitsus (Xxxx Xxxxxxx, Xxxxx Xxxxx) keelduvad minule mõeldud seletuskirja minule väljastamast, põhjendades seda kolmandatele osapooltele info edastamise keeluga. Selles loos on juriidiliselt kolmas osapool Rapla Vallavalitsus, kes on omavoliliselt, jõupositioonilt asunud õigusmõistja rolli selgelt ja arusaamatult kaitsma võlgnikku keda vald on rahastanud. Kuna seletuskiri pole minuni jõudnud olen sunnitud abi saamiseks pöörduma kohtu poole.

2. Teine teabenõue: (lisatud kirjale)

Palusin Rapla Vallavalitsusel väljastada kõik kuludokumendid mis tõendaksid, et saadud toetust on Lipa Rock MTÜ kasutanud sihtotstarbeliselt ja vastavalt Rapla Vallavalitsuse poolt kehtestatud korrale.

Lisan kirjale väljavõtte määrusest: Rapla Vallavolikogu 31. mai 2018. a määruse nr 27 "Rapla valla eelarvest kohaliku omaalgatuse toetamiseks ning elukeskkonna arendamiseks toetuse taotlemise ja kasutamise kord" on Selts Lipa Rock MTÜ – le eraldatud Rapla Vallavalitsuse 1. juuli 2019 nr 257 korraldusega 500 eurot Lipa küla jaanitule korraldamiseks.

Rapla Vallavalitsus keeldus kuludokumentide väljastamast. Soovitas pöörduda revisjoni komisjoni poole ja uurida, et kas nemad on nõus asjaga tegelema. Mina ei pea seda õigeks, et mina pean Rapla Vallavalitsuses isiklikult kedagi tundma, et sealt mingid avalikud dokumendid kätte saada.

Rapla Vallavalitsus on tänaseks (pea poole aasta jooksul) rikkunud väga paljusi protseduuri reegleid, valetanud, vassinud ja veiderdanud (see kõik on dokumenteeritud) siis ka Teie käest abi mitte saamisel pöördume kindlasti kohtusse, sest tänasel päeval selline käitumine ei ole aktsepteeritav ja peab olema karistatav.

03.03.2020 teavitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsiooni, et

Rapla Vallavalitsus väljastas järgmised kuludokumendid:

- Lipa jaanituli aruanne 2019

- maksekorraldus nr 3

Kas Rapla Vallavalitsus ei pea väljastama seletuskirja koopiat mis oli palutud meie poolses teabenõudes ja oli järgmise sisuga ?

" Palun väljastada Xxxxx Xxxxxx (kes esindab Lipa Rock MTÜd), Rapla Vallavalitsuse poolt võetud seletuskiri, mis selgitab ansambel Rutiinile Lipa jaanitulel 2019 aastal esinemise eest tasumata jätmist."

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

03.02.2020 saabus Rapla Vallavalitsusele Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimine, mille kohaselt ei ole Rapla Vallavalitsus vastavalt avaliku teabe seaduses sätestatule teabenõudele vastanud.

Vastuseks teie küsimustele:

1. 16.12.2019 esitas ansambel Rutiin esindaja Rapla Vallavalitsusele kaks teabenõuet, millest esimeses küsis seletuskirja ja teises kuludokumente. Rapla Vallavalitsuse ametnik vastas, et soovib kõikide osapooltega kokku saada, et tekkinud olukorrast ühene ülevaade saada.

22.01.2020 toimus Rapla Vallavalitsuses kohtumine, kus osalesid ansambel Rutiin liikmed, nende esindaja, Selts Lipa Rock MTÜ esindaja ning ürituse korraldamismeeskonna liikmed. Koosolekul oli neil võimalus tutvuda kõikide dokumentidega, kuid nendega ei soovitud tutvuda. Rapla Vallavalitsuse ametnik andis vastused kõikidele tekkinud küsimustele suuliselt ning kinnitas, et kõik esitatud dokumendid vastavad projektidokumentatsiooni nõuetele.

2. Rapla Vallavalitsus ei ole keeldunud kuludokumente esitamast. Rapla Vallavalitsus on Selts Lipa Rock MTÜ-lt saanud selgitused tekkinud vaidluse põhjuse kohta, mitte seletuskirja projektitoetuse kasutamise kohta (selgitusi antud toetuse kasutamise kohta ei saa küsida enne, kui on esitatud projekti aruanne). Eeltoodu alusel ei algatanud Rapla Vallavalitsus menetlust, vaid pigem soovis osapoolte kokku viimist valla ametnike juuresolekul.

3. Rapla Vallavalitsus soovitas pöörduda revisjonikomisjoni poole põhjusel, et Erasik süüdistas Rapla Vallavalitsust avaliku raha väärkasutamises.

4. Selts Lipa Rock MTÜ seletuskirja loeme Rapla vallavanema 15.03.2018 käskkirja nr 12-2/7 alusel asutusesiseseks kasutamiseks teabena

Vastuses täiendavale järelepärimisele teatas Rapla Vallavalitsus, et Rapla Vallavalitsus on esitanud teabenõudjale teabenõudes soovitud dokumendid.

Peale vaide esitaja 03.03.2020 pöördumist, mille kohaselt vaide esitaja leidis, et Rapla Vallavalitsus ei ole talle väljastanud esimeses teabenõudes soovitud seletuskirja, võttis inspektsioon telefoni teel Rapla Vallavalitsusega ühendust ning küsis täiendavaid selgitusi. Telefon teel antud selgituste kohaselt ei ole Rapla Vallavalitsusel muud seletuskirja kui ainult vaide esitajale 27.02.2020 edastatud Lipa jaanituli aruanne 2019, mis sisaldab selgitusi ansambel „Rutiinile“ raha maksmata jätmise osas.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida teabevaldaja valduses olevatest dokumentidest koopiaid või väljavõtteid. Teabenõude korras ei saa nõuda teiselt asutuselt selgituste küsimist ega endale sobiva/vajaliku dokumendi

koostamist. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul kui selleks on seadusest tulenev alus. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

AvTS § 17 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue teabenõudja poolt soovitud viisil. Juhud, millal teabevaldaja võib keelduda soovitud viisil teabenõude täitmisest, on ära toodud AvTS § 17 lg-s 2. Kuna antud juhul on vaide esitaja edastanud teabenõuded kirjalikult ning soovinud dokumentide koopiaid/väljavõtteid oma e-posti aadressile, siis oli vallavalitsusel kohustus kas soovitud dokumendid väljastada või keelduda teabenõude täitmisest kui teabenõudjal ei olnud õigust soovitud dokumente saada. Keeldumise korral tuleb viidata keeldumise alusele ja keeldumist põhjendada. Juhul kui soovitud teave on avalikustatud, siis võib teabevaldaja teavet väljastamata teavitada sellest teabenõudjat ning sellise juhul tuleb teabenõudja juhatada avalikustatud teabe juurde (AvTS § 22).

On igati tervitatav vallavalitsuse algatus vaidluse lahendamiseks kutsuda mõlemad osapooled ühise laua taha ja tekkinud olukorda arutada. Kuid kui teabenõudja on soovinud eelnevalt teabenõudes dokumentide koopiaid oma e-posti aadressile, siis ei saa vallavalitsus omaalgatuslikult lugeda teabenõuet täidetuks sellega, et vaide esitajal oli võimalus dokumentidega kohapeal tutvuda.

Niininimetatud seletuskirja väljastamisest on vallavalitus keeldunud 23.12.2019 vastuses teabenõudele põhjusel, et see läheb vastuollu andmekaitse määrusega. Samas Andmekaitse Inspeksioonile on Rapla Vallavalitsus selgitanud, et *Selts Lipa Rock MTÜ seletuskirja loome Rapla vallavanema 15.03.2018 käskkirja nr 12-2/7 alusel asutusesiseseks kasutamiseks teabena*. Eelnimetatud käskkirjaga on *vallavanem AvTS § 35 lg 2 punktide 1-3 alusel tunnistanud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks:*

- 1) *õigustloovate aktide eelnõud enne nende kooskõlastamiseks saatmist või vastuvõtmiseks esitamist;*
- 2) *dokumendi kavand ja selle juurde kuuluvad dokumendid enne nende vastuvõtmist või allakirjutamist;*
- 3) *põhjendatud juhtudel asutusesiselt adresseeritud dokumendid, mida dokumendiregistris ei registreerita (arvamused, teated, memod, õiendid, nõuanded jm), alates dokumendi koostamisest või saamisest ning kuni vajaduse möödumiseni, kuid mitte kauemaks kui viieks aastaks.*

Eelnimetatud käskkiri annab küll loetelu teabest, millele on võimalik juurdepääsu piirata, kuid sellest ei nähtu, millise punkti alusel on kehtestatud juurdepääsupiirang vaide esitaja poolt soovitud seletuskirjale. Eeltoodust jäi Andmekaitse Inspeksioonile arusaamatuks, millise eeltoodud sätte alusel on vaidlusalusele seletuskirjale juurdepääsupiirang kehtestatud, kuna seletuskirja puhul ei ole tegemist õigustloova akti eelnõuga, dokumendi kavandiga ega ka asutusesiseselt adresseeritud dokumendiga, kuna see on vallale edastatud teise asutuse poolt. Lisaks jäi Andmekaitse Inspeksioonile selgusetuks, miks valla hinnangul ei ole vaide esitajal õigus saada teada, mis põhjusel keelduti neile tasu maksmisest. Ka juhul kui dokument sisaldab mingis osas piiranguga andmeid, ei tähenda see seda, et sellisel juhul üldse teavet/dokumenti ei väljastata. Sellisel juhul tuleb teave väljastada ulatuses, millele piirang ei laiene.

Kuigi vaide esitaja soovis oma teabenõudes seletuskirja, mis selgitab ansambel Rutiinile Lipa jaanitulel 2019 aastal esinemise eest tasumata jätmist, siis menetluse käigus on Rapla Vallavalitsus 03.03.2020 telefoni teel inspeksioonile täiendavalt selgitanud, et eraldi sellist dokumenti neil ei ole. Vastavad selgitused on ainult dokumendis „Lipa jaanituli aruanne 2019“, mis on 27.02.2020 kirjaga 14-4/786 edastatud ka vaide esitajale. Kuna Rapla Vallavalitsus on vaide esitajale tema valduses olevad dokumendid edastanud ning täiendavaid dokumente vallal nende selgituste kohaselt edastada ei ole, siis loeb Andmekaitse Inspeksioon teabenõude

menetluse käigus täidetuks, millega on õiguslik olukord saavutatud mistõttu puudub vajadus menetluse jätkamiseks ja alus ettekirjutuse tegemiseks. Kuna vaide esitajale on menetluse käigus soovitud teave väljastatud, siis jätab inspeksioon vaide rahuldamata.

Väljaspool vaidemenetlust selgitan vaide esitajale, et haldusmenetluse, sh vaidemenetluse eesmärgiks ei ole kellegi karistamine, vaid eesmärgiks on õigusliku olukorra saavutamine. Lisaks eeltoodule ei näe ka avaliku teabe seadus ette väärtelist vastutust teabenõude täitmata jätmise eest, mistõttu ka kedagi ei karistata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel